

Stulecie kobiet

Z Krystyną Jandą rozmawia Renata Wozba

Aktorka, reżyser, pisarka. Wciąż zaskakuje nas Pani czymś nowym. „100 twarzy Krystyny Jandy” to kolejny etap rozwoju artystycznego, przygoda czy może atrakcyjne przedsięwzięcie?

To była naprawdę niezwykła propozycja. Dająca zupełnie nowe szanse, interesująca zawodowo, a przede wszystkim świetna okazja do zorganizowania trasy teatralnej, jakiej nie było w Polsce nigdy, takiej – na jaką nie stać naprawdę nikogo. Tylko tak bogaty mecenas, jak Radio Zet, może sobie dziś na takie „szaleństwo” pozwolić.

Jak doszło do wspólnego cyklu audycji, zorganizowanego z Radiem Zet?

Myślę, że zaczęło się to dość dawno. Pan Robert Kozyra widział kilka moich spektakli teatralnych: „Shirley”, „Callas” i – jak żartujemy oboje – w ogóle się na nich nie nudził. Obserwował publiczność oglądającą te spektakle, jej reakcje... Dowiedział się potem, że do swojego repertuaru dołączyłam sztukę o Marlenie Dietrich i... wpadł na pomysł obejrzenia tego kończącego się stulecia przez pryzmat kobiet sławnych, znaczących i wpływowych. Kiedy pewnego dnia opowiedział mi swoją ideę – pamiętniki czytane codziennie przez sto dni w Radiu Zet, konkurs, moja trasa teatralna i sylwester ze zwycięzcami konkursu – byłam zachwycona. Do tego wszystkiego szeroko edukacyjny program na antenie, wspierający opowieść o kolejnych zjawiskach tego stulecia: o muzyce, wynalazkach, wydarzeniach kulturalnych, gospodarczych i politycznych. Wszystko to miało być „zawieszane” na moim nazwisku i dorobku teatralnym. To wielki honor i nieprawdopodobna promocja dla mnie i dla teatru w ogóle.

Czy prezentując biografie wybitnych kobiet XX wieku miała Pani wpływ na wybór postaci?

Nie. Pracował nad tym cały sztab ludzi – researcherów, piszących, osób zastanawiających się nad tym, jakie postacie będą rozpoznawalne. Wiele wybitnych kobiet znaczących wiele dla świata, Ameryki – choćby dziwaczek ruchów feministycznych, naukowców, działaczek społecz-

nych – w Polsce, niestety, jest nierozpoznawalnych. Posiadamy zbyt małą wiedzę na ich temat. Dlatego wybór postaci pozostawał w rękach fachowców znających polskich odbiorców. Ja się do tego nie wtrącałam, poprosiłam tylko o panią Ewę Demarczyk i Halinę Poświatowską. Poprosiłam, żeby nie umieszczano tam mnie, wydało mi się to bowiem niepotrzebną przesadą, a plan był taki, żeby mną zakończyć cały cykl. Wydało mi się to głęboko nieskromne. Zamiast tego zaakcentowałam swoją aprobatę dla pomysłu stworzenia portretu przeciętnej, statystycznej Polki.

Nie jest to Pani pierwsza kampania reklamowa. Kilka lat temu koncert RENAULT był sponsorem wyreżyserowanego przez Panią filmu pt. „Pestka”...

To z kolei zwyczaj Francuzów, swego rodzaju polityka, aby łączyć produkty przemysłowe z produktami kultury i w ten sposób pomagać i jednemu, i drugiemu. Uważają oni, że sztuka jest dla firm nobilitacją, a jej sponsoring – najelegantszą z możliwych w takich wypadkach form. I wtedy dział reklamy firmy RENAULT, po obejrzeniu polskich filmów wchodzących na ekrany, wybrał moją „Pestkę”.

„100 twarzy Krystyny Jandy” to również 48 spektakli („Marlene”, „Maria Callas” i „Shirley Valentine”) wystawianych w ośmiu polskich miastach. Czy miała Pani świadomość, że dla wielu osób była to jedyna okazja, żeby zobaczyć Panią „na żywo”?

Tak, od początku miałam taką świadomość. Zwykle przewiezienie każdego ze spektakli, w których gram, w niezmiennym kształcie (to znaczy z pełnymi dekoracjami i obsługą) jest tak kosztowne, że bilety po prostu muszą być bardzo drogie. Tym razem bogate radio sponsorowało ceny biletów i to stanowiło o zasadniczej różnicy. Ceny biletów były na poziomie tych z miejscowych teatrów. Poza tym, reklama całej trasy teatralnej sprawiła, że do teatru tym razem „zabłądzili” ludzie, którzy nie za często udają w tym kierunku. I mam nadzieję, że teraz częściej będą w tę stronę chodzić.

Wielka kampania reklamowa zakończona była finałem w Paryżu. Czy był to sylwester na miarę tysiąclecia?

To był naprawdę niezwykły, elegancki wieczór. Najważniejsze było to, że wzruszenie wielu z tych ludzi polegało na świadomości wyjątkowości przedsięwzięcia. Ale oczywiście też na tym, że zwyczajnie było wśród nich wielu prostych, ubogich ludzi z małych miast. Bardzo to wszystko było mile, profesjonalnie i atrakcyjnie zorganizowane. W wieczorze udział brały gwiazdy Radia Zet, ulubieni dziennikarze, a wszyscy byli nadzwyczajni. Znakomicie wybrano miejsce na ten bal i menu. Ale przede wszystkim była rodzinna, serdeczna atmosfera.

Czy Krystyna Janda odśpiewa w nowym stuleciu 101. wymarzoną przez siebie twarz?

Pracuję od 26 lat. Zagrałam w ponad 50 filmach fabularnych w Polsce i za granicą, zrobiłam ok. 80 ról teatralnych na scenie i w telewizji, śpiewam, piszę felietony, mam stronę internetową, na której zapisuję w formie kroniki każdy z moich dni. Myślę, że trzeba mnie raczej związać i zakneblować. ■